

نماز شب بخوانید و آن هم نماز شب با توجه...

نماز شب بخوانید و آن هم نماز شب با توجه، نماز شبی که می فهمید چه می کنید، نه نمازی که در آن توجه نباشد. نماز شب باید با توجه و عنایت باشد. اثر نماز شب در شما که جوان هستید، بسیار زیاده از نماز شبی است که «من» می خوانم. این اثرات را حفظ کنید و چیزهایی که برای هدف و تکاملتان لازم است فرا بگیرید و ایام را از دست ندهید که این ایام و این فرصت ها قابل بازگشت نیستند.

درس اخلاق مقام معظم رهبری به نقل از کتاب سجاده عشق ص 9

ای فرزند دنیا می خواهی نماز شب بخوان

مرحوم استاد بزرگ علامه طباطبائی صاحب تفسیر المیزان نقل می کرد: هنگامی که در نجف اشرف مشغول به تحصیل بود به خاطر خویشاوندی که با (عارف وارسته و عالم بزرگ جناب حاج میرزا علی قاضی رحمه الله داشتم، گاهی به محضر آن استاد شرفیاب می شدم. روزی در مدرسه (نجف) ایستاده بودم، که مرحوم آقای قاضی از آنجا عبور می کرد، وقتی که به من رسید، دست روی شانه من گذارد و فرمود:

«ای فرزند! دنیا می خواهی، نماز شب بخوان، آخرت می خواهی نماز شب بخوان».

اقتباس از مهر تابان (علامه سید محمدحسین طهرانی) ص 160

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا

پهلوهایی آنان (مؤمنان) از بسترها، تهی می شود و از خوابگاه خودشان بر می خیزند و پروردگارشان را از روی بیم و امید می خوانند.

سجده - 16

مناجات حسینیان و پیوستن سی و دو نفر از دشمن به آنها

امام حسین علیه السلام و یارانش، شب عاشورا تا به صبح به راز و نیاز و مناجات با خدا به سر آوردند «وَلَهُمْ دَوِيُّ كَدَوِيَّ النَّحْلِ مَا يَبْنِي رَاكِعٍ وَسَاجِدٍ وَقَائِمٍ وَقَاعِدٍ؛ صدای ناله و زمزمه آنها همانند آوای بال زنبور عسل بود، بعضی در رکوع، بعضی در سجده و برخی ایستاده و برخی نشسته، مشغول عبادت بودند».

از لشکر عمر سعد سی و دو نفر که از آنجا عبور می کردند (تحت تأثیر قرار گرفته و) به لشکر امام حسین علیه السلام پیوستند.

غم نامه کربلا - ترجمه لهوف بن طاووس ص 118

«ایمنی جامعه»

علی علیه السلام می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ إِذَا رَأَى أَهْلَ قَرْيَةٍ قَدْ أَسْرَفُوا فِي الْمَعَاصِي... ناداهم... يا اهل مَعْصِيَتِي لَوْلَا مَا فِيكُمْ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ خَوْفًا مِنِّي لَأَنْزَلْتُ بِكُمْ عَذَابِي»

همانا خداوند زمانی که ببیند مردم جامعه‌ای غرق گناه و عصیان شده‌اند به آنان خطاب می‌کند که ای گناهکاران اگر در میان شما نبودند آن کسانی که در دل شب از خوف من استغفار می‌کنند قطع عذابم را بر شما نازل می‌کردم».

بحار ج 87 ص 150 ح 26

قصه بستن ریسمان

مرحوم آقا نجفی قوچانی(ره) ضمن گزارش ماجراهای دوران طلبگی خود در اصفهان، می‌نویسد: «... در این حجره تازه که حجره هامان (حجره من و دوستم) وصل به هم بود از میان طاقچه سوراخ نمودیم و ریسمانی در آن کشیدیم که يك سیر ریسمان در حجره رفیق بود و يك سر آن در حجره من، وقت خواب، آن سر را رفیق به پا دست خود می‌بست و این سر ریسمان را من به دست خود می‌بستم که سحر هر کدام زودتر بیدار شویم دیگری را بدون این که صدایی بزنیم، به توسط همان ریسمان بیدار کنیم که مبادا طلبه‌ی از صدای ما بیدار شود و راضی نباشند.

سیمای فرزنانگان به نقل از سیاحت شرق 198 - 199

«انبساط خاطر»

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید:

«لَهُوَ الْمُؤْمِنُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ... وَالصَّلَاةِ بِاللَّيْلِ؛

تفریح و سرگرمی مؤمن، در سه چیز است یکی از آنها نماز شب است».

بحارالانوار ج 87 ص 142 باب 70 ح 13

«اداء قرض»

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید:

«صَلَاةُ اللَّيْلِ تَقْضِي الدَّيْنَ؛

نماز شب سبب اداء شدن قرض و دین می‌شود».

ثواب الاعمال ص 42

«رفع غم و افسردگی»

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید:

«صَلَاةُ اللَّيْلِ... تَذْهَبُ الْهَمَّ؛

نماز شب غم و افسردگی را زایل می‌سازد».

«جبران نواقص و عیوب»

امام صادق علیه السلام می فرماید:

«صَلَاةُ اللَّيْلِ تَذْهَبُ بِمَا جَرَحْتُمْ؛

نماز شب نواقص و عیوب را ترمیم کرده و از بین می برد».

بحارالانوار ج 87 ص 154 ج 36 باب 6

«اولین مرتبه حضور قلب»

اولین مرتبه حضور قلب در باب عبارات، حضور قلب در عبادات است اجمالاً؛ و آن از برای همه کس میسر است. و آن، چنان است که انسان به قلب خود بفهماند که باب عبادات باب ثنای معبود است. و از اول عبادت تا آخر آن، به طور اجمال قلب را به این معنی که اشتغال به ثنای معبود دارد متوجه و حاضر کند؛ گرچه خود نمی داند چه ثنائی می کند و ذات مقدس را به چه و با چه ثنا می کند و آیا با این عبادت ثنای ذاتی می کند یا اسمائی یا غیر آن، تقدیسی یا تحمیدی است؛ مثل آنکه شاعری مدیحه ای برای کسی بگوید و به طفلی بفهماند که این در مدح فلان است، ولی او نداند که ممدوح را با چه و به چه مدح و ثنا کرده؛ او اجمالاً می داند که مدح می کند گرچه تفصیلاً نداند.

(پس اول مرتبه کمال عبادات آن است که قلب ما در عبادت حاضر باشد که ثنای حق می کنم به ثنائی که حق تعالی برای خود فرموده است.)

سرّ الصلوة - امام خمینی (ره) ص 17

نماز شب حضرت زهرا علیها السلام

با پهلوی شکسته با حال خسته

نافله شبم را خواندم نشسته

قال الصادق علیه السلام: «لَيْسَ مِنْ شِيعَتِنَا مَنْ لَمْ يَصِلْ صَلَاةَ اللَّيْلِ؛

کسی که نماز شب نمی خواند، از شیعیان ما نیست» .

اسرار الصلوة ص 289

«پیشگیری و درمان بیماری»

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

«عَلَيْكُمْ بِصَلَاةِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ مُطْرِدَةٌ الدَّاءِ فِي الْجَسَدِ؛

نماز شب بخوانید که موجب دفع بیماری از بدن می گردد».

بحارالانوار ج 87 ص 123

«إِلَهِي مَنْ لِي غَيْرُكَ»

یکی از علمای مشهور می فرمودند: شب جمعه در مدرسه سید - رضوان الله تعالی علیه واقع در نجف اشرف در نیمه های شب شنیدم که آیت الله بهجت در حالی که سر به سجده گذاشته بود با صدای حزین و همراه با ناله و گریه مکرر به پیشگاه حق تعالی عرضه می داشت إلهی! مَنْ لِي غَيْرُكَ اسأله كَشَفَ ضُرِّي وَالتَّظَرَّ فِي امْرِي؟!.

معبودا! جز تو کیست که از او بخواهم گرفتاری و رنجوری ام را بر طرف و در امورم نظر کند؟!

بهجت عارفان ص 91

«طول عمر و وسعت در معیشت»

امام رضا علیه السلام می فرماید: «عليكم بِصَلَاةِ اللَّيْلِ فَمَا مِنْ عَبْدٍ يَقُومُ آخِرَ اللَّيْلِ... إِلَّا أُجِرَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ... وَمُدَّ لَهُ فِي عُمُرِهِ وَوُسِّعَ عَلَيْهِ فِي مَعِيشَتِهِ»

بر شما باد به اقامه نماز شب، هیچ بنده ای قیام آخر شب ندارد مگر اینکه از عذاب قبر رهایی پیدا می کند... و عمرش طولانی شده و در زندگی او گشایش بوجود می آید».

روضة الواعظین ص 320 - بحار ج 87 ص 161 باب 75 ح 53

«توصیه خانواده به نماز شب»

رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: «رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّ ثُمَّ أَيقَظَ أَهْلَهُ فَصَلُّوا، رَحِمَ اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ ثُمَّ أَيقَظَتْ زَوْجَهَا فَصَلَّ»

خدای رحمت کند مردی را که در دل شب برخاسته و نماز شب بپای دارد و آنگاه خانواده خویش را برای نماز شب بیدار کرده و آنان نیز نماز شب بپای دارند و خدای رحمت کند زنی را که در دل شب برخیزد و نماز شب بخواند و آنگاه همسرش را برای نماز بیدار کرده و او نیز نماز شب بپای دارد».

کنز العمال ح 21437

«پایگاه اجتماعی»

رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید:

«وَعَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ يُشْرَفُ بِهِ الْوَضِيعُ»

نماز شب را پاس بدارید که به افراد پست شرافت می بخشد.

کتاب التَّهَجُّد ص 185 ح 945 به نقل از صحاح

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ اَخْشَاكَ كَاَنِّيْ اَرَاكَ

پروردگارا، خشیت خود را چنان در من قرار ده که گویا تو را می بینم.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ غِنَايَ فِيْ نَفْسِيْ

پروردگارا، بی نیازی ام را در خودم قرار ده.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

وَلَوْ لَا سَتْرُكَ اِيَّايَ لَكُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوْحِيْنَ

معبود من، اگر پرده پوشی تو بر (گناهان) من نبود، رسوا می شدم.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

يَا مَنْ عَظُمَتْ خَطِيئَتِيْ فَلَمْ يَفْضَحْنِيْ

ای معبودی که در پیشگاه او گناهانم فزون شد ولی رسوایم نکرد.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

يَا مَنْ عَارَضَنِيْ بِالْخَيْرِ وَالْاِحْسَانِ وَعَارَضْتُهُ بِالْاِسَاءَةِ وَالْعِصْيَانِ

ای خدایی که با خیر و نیکی با من رفتار کرد ولی من با بدی و نافرمانی با او روبرو شدم!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

يَا مَنْ لَا يَخْفِيْ عَلَيْهِ اِغْمَاضُ الْجُفُونِ

ای معبودی که بر هم نهادن پلکها نیز بر او مخفی نیست.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

اِلهِيْ كُلَّمَا اَخْرَسَنِيْ لُؤْمِيْ اَنْطَقَنِيْ كَرَمُكَ

پروردگارا، هرگاه پستی ام زبانم را فرو می بندد، کرم تو مرا به سخن می آورد.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

اِلهِيْ، مَنْ كَانَتْ مَحَاسِنُهُ مَسَاوِيْ فَكَيْفَ لَا تَكُوْنُ مَسَاوِيَهٗ مَسَاوِيْ

معبود من، کسی که خوبی هایش زشتی است، چگونه بدی هایش زشتی نباشد!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

إلهي، مَنْ كَانَتْ حَقَائِقُهُ دَعَاوِي فَكَيْفَ لَا تَكُونُ دَعَاوِيهِ دَعَاوِي.

پروردگارا! کسی که حقیقت‌گویی او نیز صرف ادعاست، چگونه ادعاهای او صرف ادعا نباشد؟!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

عَمِيَّتْ عَيْنٌ لَا تَرَكَ عَلَيْهَا رَقِيًّا.

معبود من، کور است چشمی که تو را مراقب خود نبیند!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

إلهي أَقْمِنِي بِصِدْقِ الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ.

پروردگارا، مرا با بندگی صادقانه در برابر خود به پا دار.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

إلهي عَلِّمْنِي مِنْ عِلْمِكَ الْمَخْزُونِ

خداوندا، از گنجینه دانش خود مرا بهره ای ده.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

إلهي أَغْنِنِي بِتَدْبِيرِكَ لِي عَنْ تَدْبِيرِي.

پروردگارا، مرا با تدبیر خودت از تدبیر خود بی نیاز کن.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

اللَّهُمَّ أَخْرِجْنِي مِنْ ذُلِّ نَفْسِي!

پروردگارا، مرا از ذلت نفسم وارهان!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

أَنْتَ الَّذِي أَزَلْتَ الْأَغْيَارَ عَنْ قُلُوبِ أَحِبَّائِكَ

پروردگارا تو همانی که بیگانگان را از قلوب دوستانت زدودی

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَكَ وَمَا الَّذِي فَقَدَ مَنْ وَجَدَكَ؟

آن که تو را ندارد چه دارد؟ و آنکه تو را دارد چه ندارد؟!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

لَقَدْ خَابَ مَنْ رَضِيَ دُونَكَ بَدَل

به یقین آن که به جای تو به دیگری دل بست زیانکار شد.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

يَا مَنْ أَذَقَ أَحِبَّائَهُ حَلَاوَةَ الْمُنَاسَةِ

ای معبودی که شیرینی انس با خود را به دوستانت چشاندی!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

أَنْتَ الَّذِي تَعَرَّفْتَ إِلَىٰ فِي كُلِّ شَيْءٍ.

پروردگارا! تو همانی که در هر چیز برای من نمایانی!

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

أَنْتَ الَّذِي هَدَيْتَ

معبودا! تو آنی که هدایت کردی.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

مَتَى غِبْتَ حَتَّى نَحْتَاجَ إِلَى دَلِيلٍ يَدُلُّ عَلَيْكَ!

خدایا چه وقت پنهان بودی تا برای یافتن به راهنما نیاز باشد.

فرازی از دعای عرفه امام حسین علیه السلام

خلیل الاهی

رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: «مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا — عَلَيْهِ السَّلَام — إِلَّا لِإِطْعَامِ الطَّعَامِ وَصَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ»

خداوند حضرت ابراهیم علیه السلام را به مقام خلیلی خویش برگزید، مگر به خاطر دو چیز: اول اینکه مردم را

اطعام می‌کرد، و دیگر این که شب هنگامی که مردم در خواب بودند نماز می‌خواند».

بحارالانوار ج 74، ص 282 - میزان الحکمة ج 5، ص 417

شادابی جسمانی

رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

«قِيَامُ اللَّيْلِ مُحْيَاةٌ لِلْبَدَنِ...»

نماز شب باعث سرزندگی بدن است.

کتاب التَّجَدُّد ج 18 ص 37

ضمانت روزی (بیمه شدن روزی)

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «كَذِبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يُصَلِّي صَلَاةَ اللَّيْلِ وَهُوَ يَجُوعُ، إِنَّ صَلَاةَ اللَّيْلِ تُضْمِنُ رِزْقَ النَّهَارِ؛

دروغ گفته کسی که گمان کند نماز شب می‌خواند و گرسنگی می‌کشد، زیرا نماز شب غذای روز را ضمانت می‌کند».

بحار ج 87 ص 154 باب 75 ح 33 - وسائل الشیعه ج 3 ص 271 ح 13

نماز شب سبب پاکی روزی

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید:

«صَلَاةُ اللَّيْلِ... تُطَيِّبُ الرَّزْقَ؛

نماز شب روزی را پاک و طیب می‌کند».

بحار ج 62 ص 268 باب 88 ح 50

افتخار مؤمن

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «ثَلَاثَةٌ هُنَّ فَخْرُ الْمُؤْمِنِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ... وَالصَّلَاةُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ؛

سه امر مایه فخر مؤمن در دنیا و آخرت است، یکی از آن‌ها نماز در آخر شب است».

بحار ج 87 ص 140 ح 7

ذکر، دعا، مناجات و گریه‌های نیمه شب امام هرگز قطع نشد. از لحظه‌های آخر عمرشان اگر چه فیلمبرداری شده است ولی هنوز بخشی از آن را نشان نداده‌اند. چنانچه این فیلم‌ها به طور کامل نشان داده شوند می‌بینید چگونه امام محاسن مبارکشان را به دست گرفته اند و زار زار گریه می‌کنند.

برداشت‌هایی از سیره امام، ج 3، ص 117

مرحوم حاج آقا مصطفی نقل می کردند که امام فرموده است اگر به مطالبی رسیده ام از سحرخیزی من بوده است.

برداشت‌هایی از سیره امام، ج 3، ص 129

افزایش روزی

امام رضا علیه السلام می فرماید:

«صَلَاةُ اللَّيْلِ تَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛

نماز شب بر روزی انسان می افزاید».

بحارالانوار ج 87 ص 162 باب 75 ح 54 - وسائل ج 5 ص 272

ایجاد نشاط برای نماز شب

مرحوم آقای قاضی خودش اینطور بود و به ما هم اینطور دستور داده بود که در میان شب چون برای نماز شب بر می‌خیزید، چیز مختصری تناول کنید؛ مثل چای یا دوغ یا يك خوشه انگور یا چیز مختصر دیگری که بدن شما از کسالت بیرون آید و نشاط برای عبادت داشته باشید.

مرحوم سیدهاشم حداد (روح مجرد / ص 76)